

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 79.736 van 1 april 1999

A. 81.216/XIII-899

In zake : 1. **SALESSE** Jean-Jacques,
2. **BONMASSAR** Alessandro,
die woonplaats hebben gekozen bij
Mr. Alain LEBRUN, advocaat,
rue du Ruisseau 55
4000 Luik,

tegen :

het Waals Gewest, vertegenwoordigd
door zijn Regering,
dat woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Pierre LAMBERT, advocaat,
Defrélaan 19
1180 Brussel.

**DE WND. VOORZITTER VAN DE XIIIe KAMER,
RECHTSPREKEND IN KORT GEDING,**

Gezien het op 23 november 1998 ingediende verzoekschrift, waarbij Jean-Jacques SALESSE en Alessandro BONMASSAR de schorsing vorderen van de tenuitvoerlegging van de stedenbouwkundige vergunning die de Minister van Ruimtelijke Ordening, Uitrusting en Vervoer van het Waals Gewest op 26 juni 1998 heeft afgegeven aan het Waalse Ministerie van Uitrusting en Vervoer, directie Wegen van Waals-Brabant, waarbij de aanleg wordt toegestaan van het stuk van de N25 gelegen tussen het grondgebied van Genepiën en de zuidelijke rondweg om Nijvel (R24) ter hoogte van Thines, op

percelen kadastraal bekend te Nijvel, 7e afdeling, sectie A, nrs. 43n, 53f, 53d, 53h, 184b4, 184h, 183f, 182e, 193c, 193d, 203c, 205b, 205c, 208 en sectie B, nr. 16;

Gezien het op dezelfde dag ingediende verzoekschrift, waarbij dezelfde verzoekers de nietigverklaring van dezelfde handeling vorderen;

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier van de verwerende partij;

Gezien het verslag van mevr. VOGEL, adjunct-auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 4 maart 1999, waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 25 maart 1999 om 9.30 uur;

Gelet op de kennisgeving van de beschikking tot bepaling van de rechtsdag en van het verslag aan de partijen;

Gehoord het verslag van de heer LEROY, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van de eerste verzoeker, van Mr. D. BRUSSELMANS, loco Mr. A. LEBRUN, advocaat, die voor de verzoekers verschijnt, van Mr. N. WEINSTOCK, loco Mr. P. LAMBERT, advocaat, van de heer Cl. MONETTE, hoofdingenieur-directeur, en van mevr. M. F. GODART, steller van de milieu-effectstudie, die voor de verwerende partij verschijnen;

Gehoord het eensluidend advies van mevr. VOGEL, adjunct-auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de voor het onderzoek van de vordering tot schorsing dienstige feiten als volgt kunnen worden samengevat :

Voor de aanleg van een gedeelte van de snelverkeersweg N25 dat het thans in aanbouw zijnde stuk verbindt met de ring (R24) van Nijvel zijn twee opeenvolgende bouwvergunningen uitgereikt, die vóór de Raad van State zijn aangevochten en vernietigd (arresten nr. 41.826 van 29 januari 1993 en nr. 44.229 van 24 september 1993); omtrent een derde vergunning, met betrekking tot een voorlopige rondweg, is een vordering tot schorsing ingediend die is afgewezen bij arrest nr. 48.823 van 30 augustus 1994, en is het annulatieberoep nog steeds hangende (A.59.443/III-18.975).

Op 29 november 1994 heeft het Ministerie van Uitrustingen en Vervoer (M.U.V.) een vierde aanvraag om een bouwvergunning ingediend, te weten voor de aanleg van een verkeersweg met vier rijstroken die grotendeels ingegraven zal zijn, die het ontbrekende stuk vormt van de N25 dat de zuidelijke rondweg om Nijvel (R24) verbindt met het uiteinde van de N25 gelegen aan de grens van de gemeenten Genepiën en Nijvel.

De plaats waar het project gepland is, valt binnen het gewestplan van Nijvel, goedgekeurd bij koninklijk besluit van 1 december 1981. Het door de aanvrager van de vergunning voorgestelde tracé ligt bijna volledig in een reservatie- en erfdienstbaarheidsgebied op het voornoemde gewestplan (met uitzondering van een strook van driehonderd meter ten zuiden). Dat

tracé, met een lengte van 1,7 kilometer, omvat "twee kruispunten aangelegd in de vorm van een rotonde, ten oosten van de gemeente Thines". Het tracé loopt hoofdzakelijk door landbouwgebied. Nabij het kruispunt tussen de R24 en de N93 (chaussée de Namur) loopt het tracé echter tussen twee woonkernen van de gemeente Thines : ten oosten bevinden zich een tiental huizen gelegen aan de rue des Ecoles, die parallel loopt met het tracé van de ontworpen verkeersweg; aan de westkant loopt het tracé langs een tiental huizen aan de chaussée de Wavre (N297), op een afstand van zowat vijftig tot zestig meter.

Dit tracé vereist de onteigening van 11,75 ha grond, waarvan 9,65 ha landbouwgrond, welke laatste reeds onteigend is in het vooruitzicht van de aanleg van dit weggedeelte. Hier en daar dienen nog kleine stroken grond te worden onteigend. Dit tracé houdt eveneens de onteigening en de afbraak van twee huizen in.

Bij de aanvraag om een vergunning die geleid heeft tot de afgifte van de bestreden handeling was een voorafgaand milieu-effectrapport gevoegd. Daar het een weg met vier rijstroken betreft, moest omtrent het project een milieu-effectstudie worden opgemaakt. Op 6 december 1994 heeft mevrouw de directeur-generaal van het directoraat-generaal Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Patrimonium aan de minister een nota bezorgd over de inhoud van de milieu-effectstudie. In die nota stond onder meer te lezen :

" Bovendien moet de steller van de milieu-effectstudie in beperkte mate rekening houden met de voorstellen en alternatieven uitgaande van de bevolking tijdens de fase van voorafgaande raadpleging van het publiek".

Op 21 december 1994 stemt de Minister van Ruimtelijke Ordening, Patrimonium en Vervoer in met die nota en bevestigt hij dat hij de aanvrager van de vergunning in kennis zal stellen van de inhoud ervan. Op 20 april 1995 deelt het M.U.V. de Minister van Ruimtelijke Ordening, Patrimonium en Vervoer mede dat het de "Groupe d'Etudes pour la Valorisation de l'Espace Rural et Urbain" (I.G.E.A.T.-G.E.V.E.R.U.), erkend voor zulke studies, aangewezen heeft om de milieu-effectstudie te verrichten. De raadpleging van het publiek, voorgeschreven voor de projecten uitgaande van publiekrechtelijke rechtspersonen, heeft plaatsgehad van 23 november 1995 tot 22 december 1995.

Op 4 december 1995 bezorgt het "Comité de Thines" aan het college van burgemeester en schepenen van de stad Nijvel een uiteenzetting betreffende een door dat comité voorgesteld "alternatief project". De ontworpen weg is 2,7 kilometer lang, is voor het overgrote gedeelte ingegraven en loopt meer oostwaarts, door de velden, rondom de gemeente Thines, op zowat 150 meter afstand. De weg zou zich aldus volledig buiten de woongebieden bevinden. Het tracé stemt niet overeen met de bestemming van die plaats als reservatiegebied, zoals wordt voorgeschreven in het gewestplan. Het project omvat vijf bruggen, waardoor het verkeer dat evenwijdig loopt met het tracé, de N25 kan oversteken. De weg wordt met de R24 verbonden via een rotonde op aanzienlijke afstand van de woonhuizen. Voor dit project moet volgens de studie 15,3 ha landbouwgrond worden onteigend - een cijfer dat door de verzoekers betwist wordt -, doch geen woonhuizen.

De milieu-effectstudie is ingediend op 8 november 1996.

In verband met het "tracé M.U.V." wordt in de studie vastgesteld dat over een tiental jaren na het openstellen van de weg voor het verkeer zich tijdens de spitsuren aanzienlijke opstoppingen kunnen voordoen aan de rotonde die het kruispunt vormt tussen de R24 en de N93, doch dat die opstoppingen niet zouden plaatshebben indien een aantal weggebruikers die rotonde mijdt en de rotonde gebruikt die is gepland op het kruispunt tussen de N25 en de chaussée de Wavre (N237).

De stellers van de studie leggen een variant voor die is voorgesteld door het M.U.V., het "verbeterde tracé M.U.V." geheten. Het tracé is identiek met het door het M.U.V. voorgestelde tracé en loopt dus door de gemeente Thines; het project vertoont drie verschillen ten opzichte van het door het M.U.V. voorgestelde tracé :

- de rotonde op het kruispunt tussen de N25 en de N237 wordt vervangen door een brug zonder verkeersplein, teneinde het risico van een bypass-effect (alternatief traject of sluipverkeer) via de chaussée de Wavre te voorkomen;
- het voorziet in ingrijpendere maatregelen tegen geluidsoverlast, door de aanleg, aan de westkant van het tracé langs de chaussée de Wavre, van muren van het type "green wall" (met beplantingen) en van een geluidwerende scheidsmuur, drie meter hoog bovenop de keermuur, en dit over de gehele lengte ervan;
- het vervangt de dubbele verkeersstrook door één enkele strook aan de westkant, dicht bij de woonhuizen aan de chaussée de Wavre.

De stellers van de milieu-effectstudie, die zich uitspreken voor het aannemen van het "verbeterde

tracé M.U.V.", wijzen op die problemen van opstoppen en op de daarmee verband houdende risico's van sluipverkeer via de gemeente Thines (chaussée de Wavre) en onderzoeken vervolgens twee mogelijke oplossingen voor die problemen, te weten het verhogen van de verkeerscapaciteit aan de rotonde 1 (R24/N25/N93) en de vervanging van de rotonde 2 (N25/N237) door een brug. In het kader van het "verbeterde tracé M.U.V." wordt ook het plaatsen van snelheidsbeperkende voorzieningen (zigzagdoorgangen, verkeersdrempels, ...) ter hoogte van de chaussée de Wavre aanbevolen, teneinde het verkeer op die verkeersweg te ontraden en om de weggebruikers ertoe aan te zetten het traject Genepiën-Nijvel via de N25 af te leggen. De stellers van de studie stellen eveneens de plaatsing voor van een keermuur van het type "green wall" (met beplantingen) aan de westkant van het project, d.w.z. aan de kant van de chaussée de Wavre, over bijna de volledige lengte van de doorkruiste zone, met een hoogte van drie meter, met daar bovenop een geluidwerende scheidsmuur, eveneens ongeveer drie meter hoog. Ze zijn minder te vinden voor de plaatsing van zo een keermuur aan de oostkant ervan, nabij de huizen in de rue des Ecoles. Tot slot wordt in de milieu-effectstudie gesteld dat het woonhuis gelegen rue des Ecoles 1A (eigendom en woonplaats van de tweede verzoeker) zal moeten worden onteigend, aangezien de geluidsoverlast als gevolg van het project op die plaats onaanvaardbaar zou zijn. Het aantal te onteigenen huizen zou aldus op drie komen te staan.

De stellers van de milieu-effectstudie onderzoeken vervolgens het "alternatief voorgesteld door het 'Comité de Thines'". Ze stellen vast dat het aannemen van het "alternatieve tracé" een gedeeltelijke wijziging van het gewestplan zou vereisen, een "vrij lange procedure (gewoonlijk 2 tot 3 jaar)", waarbij "nu reeds kan worden verwacht dat het verzet van (onder

meer) de landbouwkringen tegen zo een aanpassing van het gewestplan zeer hevig zal zijn, waardoor de procedure ingewikkelder wordt en langer zal duren"; dat ze erop wijzen dat "zo een wijziging van de verordenende bestemmingsplannen eveneens het probleem doet rijzen van de rechtszekerheid van de gewestplannen" en dat "het reservatiegebied van de snelverkeersweg (volgens het tracé van het M.U.V.) bekend is en reeds meer dan 15 jaar opgenomen is in het gewestplan", terwijl "niets daarentegen erop wees dat zulk een project in het vooruitzicht zou worden gesteld, volgens het tracé voorgesteld door het 'Comité de Thines'". Vervolgens wordt in de milieu-effectstudie erop gewezen dat het alternatieve project in totaal 15,3 ha landbouwgrond beslaat. Drie landbouwbedrijven zouden zowat 4 tot 5 pct. van hun bewerkte landbouwoppervlakte verliezen, en een vierde landbouwbedrijf 46 pct. van zijn oppervlakte. In de studie wordt beklemtoond dat de onteigening van de voormelde landbouwgronden een herschikking van de percelen zou vereisen, opdat hun oppervlakte voldoende groot zou zijn en ze gemakkelijk toegankelijk zouden zijn. In de studie wordt vooral gewezen op de aanzienlijke visuele impact van de door het tracé vereiste infrastructuur, waaronder vijf bruggen, waarvan één met een volledig verkeersknooppunt. In verband met de weerslag ervan op het verkeer staat daarin het volgende te lezen :

" Het te verwachten verkeer is nagenoeg hetzelfde als datgene dat wordt verwacht voor het project voorgesteld door het M.U.V. Ook op dat tracé kan dus voor verzadiging worden gevreesd. Die problemen zullen zich voordoen ter hoogte van de rotonde R24-N25 indien het vrachtwagenverkeer voor het grootste gedeelte op de N25 blijft. Indien het vrachtwagenverkeer (en de personen tewerkgesteld op het industrieterrein) echter de N25 verlaten aan het verkeersknooppunt N25-N93, met het oog op een directere toegang tot het industrieterrein, kunnen zich problemen voordoen, ofwel rechtstreeks aan het verkeersknooppunt, ofwel op het kruispunt N93-R24".

Met het alternatieve tracé zouden de wegen die thans gebruikt worden door de landbouwvoertuigen, bovendien bijna geheel behouden kunnen blijven.

Het openbaar onderzoek heeft plaatsgehad van 29 november 1996 tot 28 december 1996. De conclusies van de milieu-effectstudie zijn door het "Comité de Thines" betwist in een brief van 16 december 1996, waarin onder meer gewezen werd op de ondeugdelijke keuze van de referentiesituatie, te weten de situatie daterend van na het openstellen van de voorlopige verbinding, op een discriminerende behandeling van het alternatieve tracé tijdens het onderzoek, doordat geen rekening zou zijn gehouden met documenten die pleiten ten voordele van dit alternatief, op onjuistheden en een gebrek aan objectiviteit; het comité heeft een vergelijkend onderzoek van het verkeersvolume in de onderscheiden projecten gemaakt, alsook een vergelijkende studie betreffende de geluidshinder, met als conclusie dat het alternatieve tracé het enige was dat de weggebruikers voldoende waarborgen op het stuk van de veiligheid bood, het enige volgens hetwelk een project kon worden uitgevoerd dat op lange termijn algemeen beschouwd economischer was, ook al ligt de aanvankelijke kostprijs hoger, en het enige waarbij de hinder voor de bevolking en de landbouw onbestaande of beperkt is.

Op 12 december 1996 heeft de Waalse Milieuraad voor de Duurzame Ontwikkeling een gunstig advies verstrekt omtrent het "verbeterde tracé M.U.V.". Op 20 december 1996 heeft ook de gewestelijke commissie voor ruimtelijke ordening een gunstig advies gegeven omtrent het "verbeterde tracé M.U.V.", evenwel met een voorbehoud wat het project van de brug gepland aan het kruispunt N25/N237 betreft. Op 17 januari 1997 heeft ook de commissie van advies voor ruimtelijke ordening van Nijvel (C.A.R.O.) een gunstig advies afgegeven. Dit

advies is echter verstrekt na verloop van de termijn van dertig dagen gesteld in artikel 38, § 2, van het besluit van de Waalse Gewestexecutieve van 31 oktober 1991 tot uitvoering van het decreet van 11 september 1985 houdende organisatie van de milieu-effectbeoordeling in het Waalse Gewest, zodat het in ieder geval als gunstig moet worden beschouwd.

Aangezien meer dan vijftientig bezwaren ingediend waren tijdens het openbaar onderzoek, is op 20 januari 1997 een overlegvergadering gehouden.

Het milieu-effectrapport is ingediend op 6 oktober 1997. Het is ter inzage aan het publiek voorgelegd van 16 tot 31 oktober 1997.

Bij een nota van 13 mei 1998 heeft de Minister van Ruimtelijke Ordening het M.U.V. verzocht hem een reeks plannen te bezorgen die nodig waren voor het evalueren van de uitkomst van de milieu-effectstudie. Die plannen zijn bezorgd op 12 juni 1998. De bestreden stedenbouwkundige vergunning is afgegeven op 26 juni 1998.

In de motivering van de vergunning wordt het "alternatieve tracé" voorgesteld door het "Comité de Thines" om de volgende redenen afgewezen :

" Het alternatieve tracé beslaat een totale oppervlakte van 15,3 hectare landbouwgrond, die voor het merendeel van uitstekende kwaliteit is;

De weg zal duidelijk zichtbaar zijn in het landschap, vooral omdat hij door landbouwgrond loopt;

Het alternatieve tracé brengt een hogere kostprijs mee, te wijten aan de werken en aan de extra onteigeningen;

Het door het "Comité de Thines" voorgestelde alternatieve tracé past niet in het tracé uitgestippeld op het gewestplan, dat indertijd

nochtans niet is aangevochten ofschoon de stedenbouwkundige context niet is veranderd".

In de bestreden handeling wordt gekozen voor het "verbeterde tracé M.U.V." uitgewerkt door de steller van de milieu-effectstudie, en wel om de volgende redenen :

" Aangezien op verzoek van de bewoners van de huizen gelegen aan de chaussée de Wavre een alternatief tracé is voorgesteld, beschreven en onderzocht in de milieu-effectstudie;

Aangezien de voornaamste wijziging ten opzichte van het oorspronkelijke plan voorgesteld door de vergunningaanvrager de aanleg van een brug vormt, zonder verkeersknooppunt, op de N237, waardoor het risico van een bypass-effect voorkomt;

Aangezien in diezelfde studie in het kader van het onderzoek van de verbeterde situatie oordeelkundige voorstellen gedaan worden die in het onderhavige geval in aanmerking dienen te worden genomen;

Aangezien het op grond van de verbeterde situatie voorgesteld door de steller van de studie inderdaad mogelijk is zowel het sluipverkeer in de gemeente Thines aanzienlijk te beperken, door de aanleg van een kruispunt N25/N237 met ongelijkvloerse kruising, als de geluidshinder en de verstoring van het landschap die zich als gevolg van de infrastructuur kunnen voordoen, onder meer door aanpassing van de profielen, de aanleg van muren van het type "green wall" om het talud van de ingraving te vormen, en de plaatsing van efficiënte geluidwerende voorzieningen;

Aangezien aan de zijde dichtbij de woonhuizen de dubbele continue rijstrook beperkt wordt tot één strook;

Aangezien dat alternatieve project, dat voortvloeit uit de milieu-effectstudie, het interessantste vergelijk lijkt te zijn, zowel voor de belangen van de landbouwers als voor het welzijn van de inwoners van Thines;

Aangezien dat project immers rekening houdt met de uitgevoerde onteigeningen en gemakkelijk toegang verleent tot de landbouwgronden;

Aangezien het de geluidshinder beperkt door de aanleg van een geluidwerende muur;

Aangezien het project voorziet in een pechstrook en in de aanleg van voetgangersoversteekplaatsen;

Aangezien volgens dat project de N237 gebruikt wordt tot aan de verbinding met de weg Nijvel-Namen;

Aangezien het project het verkeer doet afnemen en een gemakkelijke verkeersweg vormt voor landbouwvoertuigen in de richting van Genepiën;

Aangezien omtrent dat "verbeterde" project de W.M.D.O. een gunstig advies heeft afgegeven op 12 december 1996, en de C.A.R.O. op 20 december 1996;

Aangezien dat project slechts een beperkte oppervlakte in beslag neemt en de gevolgen voor het landschap beperkt;

Aangezien om al die redenen van stedenbouwkundige aard en uit het oogpunt van de weerslag op het milieu het alternatief dat voortvloeit uit de milieu-effectstudie behoort te worden aangenomen;

Aangezien dat alternatief bepaaldelijk in overeenstemming is met de uitkomst van het openbaar onderzoek en met de punten waarop de bevolking aangedrongen heeft op de overlegvergadering van 20 januari 1997, te weten het harmoniseren van de geluidwerende voorzieningen, een gemakkelijke toegang voor de landbouwvoertuigen en de aanleg van een brug aan het kruispunt met de N237".

In de motivering staat bovendien het volgende te lezen, met verwijzing naar de vroegere beroepen bij de Raad van State :

" Aangezien het in casu in aanmerking genomen alternatief bepaaldelijk tegemoetkomt aan wat aangevoerd is in de verschillende middelen die voorkomen in de voornoemde beroepen, zowel wat de procedure betreft als de maatregelen aangenomen om de gevolgen op het milieu te beperken;

Aangezien het tracé thans immers een oplossing biedt voor :

- de veiligheidsproblemen, door het schrappen van de doorgang door de gemeenten Promelles en Fonteny;

- de problemen met betrekking tot de geluidshinder, door ingraving van de steenweg en doordat deze op aanzienlijke afstand van de gemeente Thines loopt;

Aangezien het in casu in aanmerking genomen alternatief voldoet aan de vereisten inzake veiligheid en aan de instandhouding van de structuur van de bestaande nabijgelegen landbouwbedrijven, en het de geluidsoverlast aanzienlijk beperkt;

Aangezien dit project het gedeelte van de N25, reeds aangelegd tot aan de grens van het grondgebied van Nijvel, verbindt met de zuidelijke rondweg om Nijvel R24, reeds aangelegd tot aan de kruising met de N93;

Aangezien, zoals hierboven is uiteengezet, de verbeterde situatie zoals ze voortvloeit uit de milieu-effectstudie interessanter is uit het oogpunt van het milieu, inzonderheid op het gebied van de beperking van het sluipverkeer in de gemeente Thines, en van de geluidwerende voorzieningen in de bebouwde zone".

In het dispositief van de bestreden handeling worden een aantal algemene en bijzondere voorwaarden opgesomd die worden opgelegd met inachtneming van de uitslag van de milieu-effectstudie.

Op 14 juli 1998 wordt aan het gemeentehuis van Nijvel een bericht opgehangen waarin de afgifte van de vergunning wordt gemeld.

Op 4 augustus 1998 dient de eerste verzoeker een bezwaar in bij het algemeen bestuur Ruimtelijke Ordening, gebaseerd op de omstandigheid dat in het dossier waarvan het publiek inzage heeft kunnen krijgen (stuk nr. 11 van het administratief dossier) slechts drie plannen voorkwamen (de helft van de plannen betreffende het project).

Nadat de ontbrekende plannen aan het dossier zijn toegevoegd, is vanaf 23 september 1998 een nieuw bericht opgehangen gedurende dertig dagen;

Overwegende dat de verzoekers in de vordering tot schorsing een grond van gewettigde verdenking aanvoeren ten aanzien van het lid van de Raad van State dat in deze zaak zitting heeft, vanwege hetgeen deze op een colloquium verklaard heeft, vanwege een passage uit arrest nr. 48.823 dat hij op 30 augustus 1994 uitgesproken heeft over de vordering tot schorsing van de vergunning betreffende de voorlopige verbinding, alsmede vanwege zijn persoonlijke vertrouwdsheid met die plaats; dat ze op de terechtzitting verklaren ervan af te zien en geen verzoek tot wraking in te dienen; dat de zaak verder kan worden onderzocht met het als zodanig samengestelde rechtscollege;

Overwegende dat de verwerende partij het belang van de eerste verzoeker om de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden vergunning te vorderen ter discussie stelt, op de grond dat hij op enkele tientallen, zelfs honderden meter woont van het tracé van de N25 zoals het bij de bestreden handeling is goedgekeurd;

Overwegende dat uit de debatten blijkt dat de eerste verzoeker woont op zowat 60 meter van de (steen)weg waarvan de aanleg wordt goedgekeurd door de bestreden handeling, en dat alleen de baan van de huidige chaussée de Wavre (N237) ertussen ligt; dat hij een belang heeft bij de vordering tot schorsing om reden dat hij in de nabijheid woont;

Overwegende dat de verzoekers in een middel, het derde van de vordering tot schorsing, met name het tweede onderdeel, de schending laken van de artikelen 2 en 6 van het decreet van 11 september 1985 houdende organisatie van de milieu-effectbeoordeling in het Waalse Gewest, van de artikelen 2 en 3, inzonderheid artikel 3, tweede lid, van de wet van 29 juli 1991

betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, alsmede dwaling omtrent de motieven van de bestreden handeling, inzonderheid in zoverre in de handeling gesteld wordt dat het alternatieve tracé voorgesteld door het "Comité de Thines" niet in aanmerking kan worden genomen omdat het "niet (past) in het tracé uitgestippeld op het gewestplan, dat indertijd nochtans niet is aangevochten ofschoon de stedenbouwkundige context niet is veranderd";

Overwegende dat de verzoekers in een middel, het vijfde van de vordering tot schorsing, de schending laken van de artikelen 2, 12, § 2, en 13 van het decreet van 11 september 1985 houdende organisatie van de milieu-effectbeoordeling in het Waalse Gewest, in zoverre de Minister van Ruimtelijke Ordening de steller van de milieu-effectstudie opgedragen heeft "in beperkte mate rekening (te) houden met de voorstellen en alternatieven uitgaande van de bevolking tijdens de voorafgaande fase van raadpleging van het publiek", terwijl een zodanige beperking van de autonomie van de steller van de milieu-effectstudie in strijd is met het doel zelf van de fase van voorafgaande raadpleging van het publiek, die alleen zin heeft indien de alternatieve voorstellen die eruit voortvloeien met dezelfde zorg worden onderzocht als het project ingediend door de aanvrager van de vergunning;

Overwegende dat de verwerende partij in verband met de voornoemde passage in het derde middel antwoordt dat het "alternatieve tracé" niet is afgewezen om de enkele reden dat het een wijziging van het gewestplan zou vereisen, doch ook vanwege de grondoppervlakte die het zou beslaan, vanwege de visuele impact en de vereiste onteigeningen; dat ze in verband met het vijfde middel opmerkt dat de stellers van de milieu-effectstudie het alternatief van het "Comité de Thines"

hebben onderzocht en dat zowat twintig bladzijden eraan gewijd worden;

Overwegende, wat die twee middelen samen betreft, dat artikel 12, § 2, van het decreet van 11 september 1985 bepaalt dat de alternatieven voortvloeiend uit de fase van raadpleging van het publiek "de plaats van vestiging (...) van het ontwerp kunnen beogen".

Overwegende dat uit het dossier blijkt :

- dat de onderrichtingen van de Minister van Ruimtelijke Ordening aan de stellers van de milieu-effectstudie hen opdroegen "in beperkte mate" rekening te houden met de voorstellen en alternatieven uitgaande van de bevolking;
- dat het directoraat-generaal Ruimtelijke Ordening en Huisvesting op 4 mei 1995 aan de eerste verzoeker geschreven heeft dat afwijzing van het M.U.V.-tracé erop zou neerkomen dat het project als "dood en begraven" mag worden beschouwd, inzonderheid wegens de termijnen en de kostprijs die met het alternatieve tracé gemoeid zouden zijn, aangezien het gewestplan gedeeltelijk zou moeten worden herzien;
- dat tijdens de informatievergadering van 7 december 1995 de naleving van het gewestplan is aangevoerd als een belangrijk juridisch obstakel en dat het alleen kon worden gewijzigd ten koste van een zeer lange procedure waarvan de uitkomst bovendien onzeker is;

Overwegende dat uit die eensluidende aanwijzingen kan worden afgeleid dat de overheid een duidelijke voorkeur heeft laten blijken voor een tracé conform het gewestplan, vanwege de tijdwinst en de

lagere kostprijs, en dat ze de stellers van de milieu-effectstudie aangespoord heeft in die richting tewerk te gaan; dat in de milieu-effectstudie weliswaar een twintigtal bladzijden gewijd zijn aan het onderzoek van het "alternatieve project" van het "Comité de Thines", doch dat uit de tekst zelf van die studie blijkt dat de stellers ervan het onderzoek niet zo ver hebben doorgedreven als enigszins mogelijk was; dat in de milieu-effectstudie het "alternatieve tracé" immers om vier redenen wordt afgewezen, in de eerste plaats omdat het een gedeeltelijke wijziging van het gewestplan vereist; dat vervolgens erop wordt gewezen dat de nadelen inherent aan de laatste drie redenen aanzienlijk kunnen worden beperkt; dat de stellers van de milieu-effectstudie, door de goedkeuring van het "alternatieve tracé" te ontraden vanwege vier nadelen, hoewel ze toegeven dat drie ervan kunnen worden beperkt of zelfs vermeden kunnen worden, impliciet toegeven dat in hun conclusie het eerste nadeel, te weten de noodzaak om het gewestplan gedeeltelijk te herzien, doorslaggevend was; dat de verwerende partij, door de bestreden handeling aan te nemen op basis van die conclusie, gehandeld heeft in strijd met artikel 12, § 2, van het decreet van 11 september 1985, genoemd in het vijfde middel, dat uitdrukkelijk voorschrijft dat de alternatieven voorgesteld door de bevolking "de plaats van vestiging (...) van het ontwerp kunnen beogen", waaruit moet worden afgeleid dat een project niet kan worden afgewezen om de enkele reden of om de doorslaggevende reden dat wegens de ligging ervan een gedeeltelijke herziening van het gewestplan vereist is; dat de middelen ernstig zijn;

Overwegende, wat het risico van een moeilijk te herstellen nadeel betreft, dat de verzoekers beklemtonen dat de ernst van het nadeel moet worden beoordeeld in vergelijking met de situatie vóór het

openstellen van het voorlopige gedeelte goedgekeurd bij de vergunning van 20 september 1994, welke openstelling reeds een toename van het verkeer met 30 pct. heeft teweeggebracht; dat ze een reeks nadelen beschrijven die de uitvoering van de aangevochten handeling hen kan berokkenen :

- risico dat het huis van de tweede verzoeker wordt onteigend, zoals door de stellers van de milieu-effectstudie is aanbevolen;
- toename van de verkeersstroom en risico van opstoppingen;
- toename van de snelheid van de voertuigen, althans zolang het tracé niet verzadigd raakt;
- geluidshinder : aangezien het tracé zeer dichtbij is, risico van permanente achtergrondgeluiden, met nadelige gevolgen voor de gezondheid (verstoorde slaap, toename van de nervositeit, verlies van concentratievermogen, ...);
- vervuiling door de uitlaatgassen : die vervuiling zou onvermijdelijk zijn, gelet op de gestage toename van het verkeer (5 pct. per jaar) en van de snelheid van de voertuigen;
- trillingsgevaar, tenminste zodra de (steen)weg begint te slijten;
- opsplitsing van de gemeente Thines : het doorkruisen, door het betwiste tracé, van de gemeente zou nadelig zijn uit psychologisch oogpunt (de personen wonend ten zuiden van het tracé zouden zich achtergelaten voelen) en uit het oogpunt van de veiligheid (noodzaak om de

verkeerssnelweg over te steken via een gevaarlijke voetgangersoversteekplaats);

- ongunstige visuele impact wegens het plaatsen van de geluidwerende scheidsmuren en panelen;
- vele andere personen zullen eveneens getroffen worden door die diverse risico's van nadelen;

Overwegende dat de verwerende partij de ernst van de door de verzoekers aangevoerde nadelen betwist; dat ze het volgende betoogt :

- het risico dat het huis van de tweede verzoeker onteigend wordt, moet worden afgewogen tegenover de onteigeningen van de landbouwgronden die het "alternatieve tracé" vereist;
- de toename van het verkeer berokkent dezelfde hinder als in het alternatieve tracé;
- de toename van de verkeerssnelheid is in tegenstelling met de voorgaande grief, aangezien de toename van het verkeer niet verenigbaar is met de toename van de snelheid;
- de mogelijke geluidshinder wordt geweerd door de aanleg van muren van het type "green wall";
- verontreiniging door de uitlaatgassen is gering, zoals de stellers van de milieu-effectstudie hebben gemeten;
- de nadelen als gevolg van de opsplitsing van de gemeente Thines worden beperkt door de aanleg, op verscheidene plaatsen, van voetgangersoversteekplaatsen en door het schrappen van één van de twee rijstroken aan de kant dichtbij de huizen;

- de visuele impact van de geluidwerende muren wordt beperkt door het aanbrengen van beplantingen, terwijl het "alternatieve tracé" uit landschappelijk oogpunt een zeer ernstige verstoring zou teweegbrengen, daar het voornamelijk over landbouwgrond zou lopen;

Overwegende dat met uitzondering van de trillingen, die zich pas over enkele jaren zouden voordoen, alle overige risico's van een nadeel aangevoerd door de verzoekers hetzij bevestigd worden in de milieu-effectstudie (risico van onteigening, toename van het verkeer, opsplitsing van de gemeente), hetzij inherent zijn aan de aard zelf van het project (toename van de snelheid, geluidsoverlast en verontreiniging door uitlaatgassen, ongunstige visuele impact); dat zulke nadelen ernstig zijn, omdat ze inwerken op het leefkader van de verzoekers en hun gezondheid kunnen schaden, en aldus afbreuk doen aan het recht op de bescherming van een gezond leefmilieu, gewaarborgd bij artikel 23 van de Grondwet;

Overwegende dat die nadelen uit de aard der zaak moeilijk herstelbaar zijn;

Overwegende dat voldaan is aan de voorwaarden gesteld in artikel 17, § 2, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, die vervuld moeten zijn opdat de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden handeling kan worden bevolen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Geschorst wordt de tenuitvoerlegging van de stedenbouwkundige vergunning die de Minister van Ruimtelijke Ordening, Uitrusting en Vervoer van het Waals Gewest op 26 juni 1998 heeft afgegeven aan het Waalse Ministerie van Uitrusting en Vervoer, directie Wegen van Waals-Brabant, waarbij de aanleg wordt toegestaan van het stuk van de N25 gelegen tussen het grondgebied van Genepiën en de zuidelijke rondweg om Nijvel (R24) ter hoogte van Thines, op percelen kadastraal bekend te Nijvel, 7e afdeling, sectie A, nrs. 43n, 53f, 53d, 53h, 184b4, 184h, 183f, 182e, 193c, 193d, 203c, 205b, 205c, 208 en sectie B, nr. 16.

Artikel 2.

De beslissing over de kosten wordt in beraad gehouden.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de XIIIe kamer, rechtsprekend in kort geding, op een april 1900 negenennegentig door :

de Hr. LEROY, staatsraad, wnd. voorzitter,
mevr. MALCORPS, griffier.

De Griffier,

De wnd. Voorzitter,

M.-Chr. MALCORPS.

M. LEROY.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.